

ECONOMIA ESPANYOLA

CURS ACADÈMIC 2003/04

Primer Semestre Grup 01

Professor: Dr. Joan Cals

Departament d'Economia Aplicada

Descriptors oficials de l'assignatura: L'evolució econòmica espanyola durant els últims vint anys. La inserció en la Unió Europea. El sector públic. El mercat de treball.

PRIMERA PART: L'ECONOMIA ESPANYOLA DEL PERÍODE 1977-2003

Lliçó 1a. La crisi econòmica i la política d'ajust: dels pactes de la Moncloa a 1985

La primera "crisi del petroli": creixement i desequilibris econòmics a mitjans dels setanta- Els pactes de la Moncloa.- L'evolució econòmica fins 1985.- La política d'ajust positiu a la crisi.

Lliçó 2a. L'expansió econòmica 1986-90 i la incorporació a la Comunitat Europea

Factors de la reactivació econòmica.- Trets principals del model econòmic: el dèficit exterior.- L'evolució econòmica.- L'ingrés a la Comunitat Europea: perspectiva històrica del procés d'integració.- La política econòmica en el marc del Sistema Monetari Europeu.

Lliçó 3a. Moderació del creixement i recessió (1991-1994)

L'economia dels primers noranta i els condicionants externs.- La crisi del Sistema Monetari Europeu: les devaluacions de la pesseta.- Inflació dual i reformes estructurals.- El tractat de Maastricht i la formulació de les etapes de la unió econòmica i monetària i de la convergència.-

Lliçó 4a. L'etapa de creixement 1995-2001

L'expansió econòmica a partir de 1995: el nou model de creixement.- Convergència nominal i convergència real.- La desregulació dels últims anys.- La unió monetària i el seu condicionament de la política econòmica.- La política monetària del Banc Central Europeu

Lliçó 5a. L'economia espanyola actual (I).

La maduresa del cicle econòmic: disminució del creixement i de la creació d'ocupació.- L'estructura productiva: els impactes de la globalització i de l'ampliació de la Unió Europea.- La competitivitat de l'economia espanyola després de la unió monetària.- Anàlisi de la conjuntura i les perspectives de futur.- Les macromagnituds principals.

Lliçó 6a. L'economia espanyola actual (II).

La distribució de la renda.- Les tendències territorials i la política regional

SEGONA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 7a. Característiques generals del sector públic

El paper del sector públic.- Aproximació a les dimensions del sector: etapes de la seva evolució.- Estructura per agents i descentralització.

Lliçó 8a. Els ingressos públics

El procés de reforma fiscal obert el 1977: criteris inspiradors, etapes i principals figures impositives.- Evolució i estructura dels ingressos públics centrals.- Els canvis fiscals a partir dels anys noranta i l'harmonització amb la UE.

Lliçó 9a. La despesa i el dèficit públic

Estructura de la despesa pública.- Del creixement a la contenció: els efectes de la disciplina pressupostària dins la UE.- Evolució del dèficit públic i del seu finançament.

Lliçó 10a. La Seguretat Social i els ens territorials

Prestacions i finançament de la Seguretat Social: el debat sobre la viabilitat futura del sistema de pensions.- Els mecanismes de finançament de les Comunitats Autònomes.- Els ingressos de les Corporacions Locals.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONÒMICA

Lliçó 11a. La població espanyola

La transició demogràfica clàssica i les seves variants a Espanya.- L'evolució de la natalitat.- L'evolució de la mortalitat.- El creixement demogràfic.- Vers una nova transició demogràfica.

Lliçó 12a. Els moviments migratoris

Les migracions interiors en la història.- Èxode rural i concentració urbana.- Els canvis als fluxos migratoris interiors a partir de 1975.- Els moviments migratoris exteriors: de l'emigració a la immigració.

Lliçó 13a. El mercat de treball

Oferta de treball: les taxes d'activitat i els canvis en la seva composició.- Etapes en l'evolució de l'ocupació.- El creixement de l'atur 1975-85 i les seves causes.- L'atur estructural i els desajustos en el mercat de treball

Lliçó 14a. Relacions laborals i flexibilització del mercat de treball

La fractura del sistema franquista de relacions laborals.- Les diverses reformes laborals: objectius i resultats.- Polítiques d'ocupació i de protecció als aturats.- Negociació col·lectiva i pactes socials.

BIBLIOGRAFIA

Hi ha dos manuals que es consideren la bibliografia bàsica del curs:

- J.L. GARCÍA DELGADO (dir.), *España. Economía: ante el siglo XXI*, Ed. Espasa, Madrid, 1999.

- J.L. GARCIA DELGADO (dir.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, Madrid, 2001, 5ª edició.

Per a cada lliçó serà facilitada una bibliografia especialitzada.

Es recomana consultar, també, les col·leccions de diferents revistes especialitzades, principalment, *Información Comercial Española*, *Papeles de Economía Española*, *Boletín Económico del Banco de España*, *Revista de Economía Aplicada*, *Presupuesto y Gasto Público*, *Cuadernos de Información Económica* i *Hacienda Pública Española*.

AVALUACIÓ

Les úniques proves escrites seran els exàmens finals, que constaran d'un mínim de tres preguntes i un màxim de cinc.

No podran examinar-se en aquest grup els alumnes que no hi estiguin matriculats.

HORES DE TUTORIA

Dimarts: de 12 a 13,30 h.

Dijous: de 12 a 13,30 h.